

Beleidsplan Dyslexie 2017-2018
Andreas College, locatie Pieter Groen

Inhoudsopgave

	Pagina
1. De visie op de begeleiding van de dyslectische leerling	2
2. Beschrijving van de huidige stand van zaken met betrekking tot begeleiding van dyslexie	3
3. Taakomschrijving van de dyslexiecoach	5

Dyslexiebeleidsplan, behorend bij beleidsplan passende onderwijsondersteuning 2018-2020¹.

Andreas College locatie Pieter Groen 2017/2018

1. De visie op de begeleiding van de dyslectische leerling.

In het kader dat elk mens telt hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Elke leerling wordt gekend, erkend en herkend;
- Een leerling met dyslexie krijgt (leer)strategieën, hulp(middelen) en faciliteiten aangereikt om te leren omgaan met zijn/haar beperkingen ten gevolge van dyslexie en wordt zo in staat gesteld het onderwijs op zijn/haar niveau met vrucht te volgen;
- Leerlingen blijven mede-eigenaar van het begeleidingsvraagstuk;
- Ouders zijn vanuit hun eigen verantwoordelijkheid betrokken bij de begeleiding.

Onder een dyslectische leerling verstaan we een leerling met een dyslexieverklaring.

---

¹ Het Samenwerkingsverband wil bijdragen aan een geïntegreerde aanpak en begeleiding van dyslectische leerlingen. Op grond daarvan faciliteert het Samenwerkingsverband scholen, zodat scholen de begeleiding van dyslectische leerlingen in de reguliere les verder kan implementeren en uitbouwen. Daartoe zijn de volgende maatregelen genomen.

1. intervisiebijeenkomsten voor dyslexiecoaches (zie bijlage 'scholingsaanbod RT')
2. ondersteuning van het Samenwerkingsverband bij vragen van scholen
3. monitoring van de ontwikkelingen op basis van het dyslexiebeleid van de school
4. subsidie per leerling is €30 voor leerlingen met een geldende dyslexieverklaring.

Voor de toekenning van het gestelde bij punt 4 moet aan een aantal voorwaarden voldaan worden. Deze zijn:

- a) er is binnen iedere locatie een door het SWV gecertificeerde dyslexiecoach die actief participeert in de aanpak van dyslexie op betreffende locatie;
- b) er is een duidelijke en geaccordeerde taakomschrijving voor de dyslexiecoach, gebaseerd op de taakomschrijving dyslexiecoach vanuit het SWV;
- c) er is een door de school vastgesteld dyslexiebeleid, passend binnen de kaders van het strategisch beleidsplan en zorgplannen van het SWV;
- d) er wordt voor 1 oktober een overzichtlijst aangeleverd bij de directeur van het Samenwerkingsverband betreffende ingeschreven dyslectische leerlingen conform de daarvoor gegeven richtlijnen (zie toelichting);
- e) er wordt voor 1 oktober een plan van inzet aangeleverd bij de regiocoördinator conform de daarvoor gegeven richtlijnen (zie toelichting);
- f) er wordt voor 1 oktober een financiële verantwoording aangeleverd m.b.t. de ontvangen en ingezette financiën vanuit het SWV in schooljaar 2017-2018.

2. Beschrijving van de huidige stand van zaken met betrekking tot begeleiding van dyslexie.

In de begeleiding van de dyslectische leerling wordt gewerkt volgens het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs en de afspraken met het Samenwerkingsverband (SWV).

Organisatie

Het dyslexiebeleid valt binnen het passende onderwijsondersteuning. De uitvoering van het dyslexiebeleid is de taak van de manager onderwijsondersteuning en 2 dyslexiecoaches, waarbij de manager onderwijsondersteuning een coördinerende taak heeft.

Van iedere dyslectische leerling is op school een dossier aanwezig met daarin de dyslexieverklaring met de verslagen van de gesprekken. De informatie is beschikbaar via Somtoday.

Bij de dyslectische examenleerlingen vindt vóór half september een inventarisatie plaats van de gewenste hulpmiddelen bij het schoolexamen en centraal examen. Dit wordt verzorgd door de eindexamensecretaris i.s.m. de manager onderwijsondersteuning. De dyslexiecoach springt indien nodig bij.

Jaarlijks is een voorlichtingsavond voor ouders van dyslectische leerlingen. Deze wordt geëvalueerd door dyslexiecoaches met input van ouders.

De mentor draagt de zorg voor de dyslectische leerlingen in zijn mentorklas. De mentor bewaakt de voortgang van deze leerlingen en signaleert eventuele problemen. Problemen met dyslectische leerlingen worden doorgegeven aan de manager onderwijsondersteuning. In samenwerking met de dyslexiecoaches wordt vormgegeven aan de specifieke begeleiding van de individuele dyslectische leerling.

Vakdocenten houden rekening met dyslectische leerlingen, staan het gebruik van faciliteiten toe en proberen in de les dyslectische leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden. De mentor en de individuele vakdocent worden in samenspraak met de dyslexiecoaches aangestuurd. Er is nog verbetering mogelijk op dit punt.

Signalering

Indien het vermoeden van dyslexie bestaat wordt onderzocht of dyslexieonderzoek nodig is. Een vermoeden van dyslexie wordt door de mentor doorgegeven aan de manager onderwijsondersteuning en die geeft het door aan de dyslexiecoach en start een onderzoek.

Begeleiding buiten de klas

In september van een nieuw schooljaar nodigt een dyslexiecoach de dyslectische leerlingen die nieuw zijn op school uit. In een (groeps)gesprek wordt onder andere uiteengezet welke faciliteiten (zie hieronder) de school biedt aan de dyslectische leerlingen en hoe die faciliteiten ingezet kunnen worden tijdens de toetsen en het examen.

Alle nieuwe dyslectische leerlingen, ook van hogere leerjaren, krijgen een faciliteitenpas en coaching door de dyslexiecoach, hetzij individueel, hetzij in groepsverband. Gedurende het jaar vinden ook (groeps)gesprekken plaats met de overige dyslectische leerlingen indien daarvoor aanleiding is (bv. dalende cijfers voor talen, informatie van mentor/ouders/teamleider)

Aanvullende begeleiding van een enkele dyslectische leerling gebeurt buiten de klas door bv. een Remedial Teacher. Deze leerlingen worden aangemeld door de mentor/tutor of teamleider schoolsoort/jaarlaag. Aan de hand van een handelingsplan wordt de leerling begeleid. Het verslag van de behandeling wordt digitaal verstuurd naar de mentor/tutor,

vakdocent, betreffende dyslexiecoach, teamleider en manager zorgondersteuning. Het verslag wordt ook toegevoegd aan het leerlingvolgsysteem (Somtoday)

Begeleiding binnen de klas

In principe wordt de dyslectische leerling vakmatig begeleid tijdens de les door de eigen vakdocent. Deze kan advies inwinnen bij de dyslexiecoach over de aanpak en de mogelijkheden.

Specifieke begeleiding binnen de klas: faciliteiten

De dyslexiecoach maakt een lijst van de leerlingen die een faciliteitenpas hebben. Op deze verzamellijst staat vermeld welke faciliteit de leerling wil gebruiken. Deze lijst wordt door de dyslexiecoach onder de docenten en directie verspreid. De lijst is ook te vinden via het personeelsportaal onder het tabblad zorg.

Op de faciliteitenpas kunnen de volgende faciliteiten staan:

- Extra tijd (20%),
- Vergroting (structureel alles in Arial 12),
- Gebruik van laptop of Kurzweil,
- toestemming in werkstukken gebruik te maken van een zelf aangeschaft lettertype;
- Op individuele basis aanpassingen bij de talen Duits of Frans in de onderbouw als het volgen van dat vak een te grote druk op de leerling legt, zonder positief resultaat. Deze aanpassingen zijn toegespitst op de individuele leerling en worden na overleg met de (waarnemend)zorgcoördinator in samenspraak met de dyslexiecoach toegepast.
Voorwaarde is dat het vak uiteindelijk niet als eindexamenvak gekozen wordt.
- Eventueel andere hulpmiddelen die voor de dyslectische leerling nodig zijn.

Leerlingen die gebruik maken van Kurzweil maken repetities altijd onder toezicht in een aparte ruimte.

Tijdens het eindexamen kunnen dyslectische leerlingen gebruik maken van de faciliteiten die toegestaan worden volgens de regels van het eindexamen. De beoordeling van het eindexamen is landelijk vastgelegd en voor alle leerlingen dezelfde.

Leerlingen krijgen boeken van de school (dus ook digitale leerboeken), maar dienen zelf de hulpmiddelen te betalen (schrijfgerei, schriften, liniaal, laptop enz.) Hierbij behoren ook dyslectische hulpmiddelen zoals Kurzweil.

Met het oog op de 'wet gelijke behandeling' is nagedacht over een manier waarop dyslectische leerlingen waarvan de ouders beperkte financiële middelen hebben toch gebruik kunnen maken van dure dyslectische hulpmiddelen als dat nodig is. Deze leerlingen maken toetsen met kurzweil via een licentie van school.

Tijdens de toetsweken krijgen leerlingen extra tijd in een extra tijdlokaal. Tijdens reguliere weken maken dyslectische leerling de toetsen in dezelfde ruimte als de andere leerlingen en krijgt daar extra tijd indien nodig.

In de onderbouw (leerjaren 1, 2 en 3) kan gebruik worden gemaakt van ontheffing (alleen MAVO) en of aanpassing van de invulling van het onderwijs in een tweede moderne vreemde taal (MAVO, HAVO, VWO). Volgens de door de wet omschreven kaders.

Voor een leerling die in aanmerking komt is het maatwerk.

Hierbij moet rekening gehouden worden met de keuzevrijheid en de verplichte vakken van het eindexamen.

3. Taakomschrijving van de dyslexiecoach.

Onderstaande tekst is ontleend aan *Een beschrijving van de gewenste situatie* van het Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek.

De dyslexiecoaches en de docenten hebben als taak de dyslectische leerling te begeleiden. Hierbij zijn de taken van de dyslexiecoaches:

1. Algemene voorlichting aan docenten, teams of secties en/of ouders organiseren over dyslexie.
2. Ondersteuning van docenten bij het omgaan met dyslexie en dyslectische leerlingen in de lessen. Dit betekent dat de dyslexiecoach:
  - ervoor zorgt dat alle mentoren voor aanvang van een nieuw schooljaar zijn geïnformeerd over dyslectische leerlingen in zijn/haar mentorgroep;
  - docenten adviseert bij de uitvoering van het dyslexiebeleid;
  - vraagbaak is voor docenten of secties op het gebied van dyslexie;
  - bij problemen m.b.t. dyslexie, die aangegeven worden door leerling, ouders of docenten, samen met de docent en/of mentor en leerling onderzoekt welke acties wie kan ondernemen om de leerling in de les beter te laten functioneren.
3. Stimuleren en bewaken van de uitvoering van procedures m.b.t. dyslexie (conform dyslexiebeleid) vanaf het moment van aanname van de leerling tot het moment van schoolverlaten. Dit betekent dat de dyslexiecoach:
  - ervoor zorgt dat de leerling de juiste faciliteiten krijgt;
  - deze en de consequenties daarvan helder en tijdig communiceert naar mentoren en docenten;
  - de testprocedure opstart voor leerlingen bij wie het vermoeden van dyslexie bestaat en die niet door de basisschool als zodanig zijn aangemerkt;
  - de voortgang van onderzoek bewaakt.
4. Evaluatiegegevens en aanbevelingen aanleveren aan coördinator onderwijsondersteuning en directie m.b.t. het dyslexiebeleid op school.

De dyslexiecoach zal als een dyslectische leerling niet goed functioneert als gevolg van dyslexie in eerste instantie altijd zoeken naar oplossingen die in de reguliere les kunnen plaatsvinden. Ook kan hij bijvoorbeeld de mentor helpen bij het formuleren van een advies aan ouders. Soms zal het wenselijk zijn om de leerling tijdelijk gerichte begeleiding* aan te bieden om ervoor te zorgen dat de begeleiding in de reguliere les goed gaat werken.

Dit betekent dat de dyslexiecoach:

1. in incidentele gevallen de leerling maximaal 4 keer (ongeveer 320 minuten) individueel of in een kleine groep begeleidt om hem 'op het spoor te zetten' of te leren omgaan met bepaalde faciliteiten. Deze begeleiding vindt plaats op basis van een handelingsplan (Kort Actie Plan = KAP) waarin het doel en de inhoud van de begeleiding helder beschreven staat.
2. het KAP altijd bespreekt met de remedial teacher van het samenwerkingsverband en pas na goedkeuring (d.m.v. een handtekening op het KAP) uitvoert. Het KAP kan maximaal één keer verlengd worden op basis van evaluatiegegevens waaruit moet blijken dat de ingezette ontwikkeling voortgezet dient te worden voor een optimaal resultaat. Ook hiervoor is goedkeuring nodig van de remedial teacher van het samenwerkingsverband.
3. de resultaten van de begeleiding en handvatten die de leerling aangereikt heeft gekregen altijd terugkoppelt naar de docenten die de leerling in de les verder begeleiden en indien nodig docenten ondersteunt bij deze begeleiding.
4. verslag doet van de verrichte begeleiding in het leerling-dossier.

Tijdelijk gerichte begeleiding:

Wordt in de praktijk vaak niet als KAP geformuleerd, maar wel gedocumenteerd in een begeleidingsverslag dyslexie. Dit begeleidingsverslag staat bij de leerling in het leerlingvolgsysteem (Somtoday)